

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. Πεδινοί: Η μία από τις δύο μεγάλες παρατάξεις που συγκροτήθηκαν κατά τη διάρκεια της Εθνοσυνέλευσης του 1862-1864. Οι πεδινοί είχαν ως ηγέτη τους το Δημ. Βούλγαρη, ο οποίος υπονόμειε τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς. Με παρεμβάσεις στο στρατό επιχείρησε τη δημιουργία σώματος "πραιτωριανών" για να εξασφαλίσει την παραμονή του στην εξουσία. Εμπόδιο στις επιδιώξεις του στάθηκαν πολιτικές ομάδες και θεσμοί. Ο Βούλγαρης έβρισκε οπαδούς ανάμεσα σ' εκείνους που είχαν διοριστεί παράνομα στο στρατό ή στο δημόσιο και φοβούνταν μήπως χάσουν τη θέση τους σε περίπτωση επικράτησης συνθηκών κοινοβουλευτικής νομιμότητας, σε άνεργους πτυχιούχους και στους μικροκαλλιεργητές. Ο λαός συμμετείχε ενεργά στη συγκρότηση αυτής της παράταξης.

β. Ομάδα των Ιαπόνων: Κοινοβουλευτική ομάδα, πολιτικό μόρφωμα υπό τον Δημ. Γούναρη που ιδρύθηκε το 1906. Υπήρξε το μοναδικό νέο πολιτικό στοιχείο από τη χρεοκοπία της Ελλάδας, το 1893, έως το κίνημα στο Γουδί, το 1909. Επίκεντρο της κριτικής του ήταν η αδυναμία του πολιτικού συστήματος να προσαρμοστεί στις εξελίξεις της κοινωνίας. Η ομάδα δεν μπόρεσε να επιβιώσει και διαλύθηκε το 1908.

γ. Λαϊκό Κόμμα (1910) : Στα μέσα του 1910 οι Κοινωνιολόγοι (μέλη της Κοινωνιολογικής Εταιρείας) ίδρυσαν το Λαϊκό Κόμμα, με αρχηγό τον Αλέξανδρο Παπαναστασίου. Πρόκειται για το πρώτο αριστερό – σοσιαλιστικό κόμμα. Βασικές προγραμματικές του δηλώσεις ήταν η αναμόρφωση του πολιτικού συστήματος και η επιβολή αρχών κοινωνικής δικαιοσύνης. Στις δεύτερες εκλογές του 1910 εξελέγησαν 7 υποψήφιοι του κόμματος, οι οποίοι παρείχαν κριτική υποστήριξη στους Φιλελεύθερους.

ΘΕΜΑ Α2

- A. Σωστό
- B. Λάθος
- Γ. Λάθος
- Δ. Σωστό
- E. Λάθος

ΘΕΜΑ Β1

Σελ.26:Με την ίδρυση του ανεξάρτητουικανού να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα ειδικών κοινωνικών ομάδων.

ΘΕΜΑ Β2

Σελ.104: Και κατά την περίοδο αυτή, βασικός προγραμματικός στόχος των Φιλελευθέρων ήταν, όπως και κατά το παρελθόν, ο εκσυγχρονισμός της χώρας, σύμφωνα με ευρωπαϊκά πρότυπα.

Στην πολιτική πρακτική οι Φιλελεύθεροι ήταν αντιμέτωποι ... η οποία αποτελούσε νέο, δεύτερο νομοθετικό σώμα.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1.

α. Από το σχολικό βιβλίο σ. 53: «Το 1927 με αφορμή[...]αργότερα και συγκεκριμένα στις 14 Μαΐου, όπως μας πληροφορεί η δευτερογενής ιστορική πηγή, απόσπασμα από το έργο του Κ. Κωστή “Ο πλούτος της Ελλάδας”. Πολύ γρήγορα πέτυχε[...]του εθνικού νομίσματος σε χρυσό. Επρόκειτο για μια εξαιρετικής σημασίας απόφαση, αφού το εθνικό νόμισμα της χώρας συνδεόταν πλέον με ένα πολύ ισχυρό νόμισμα, την αγγλική λίρα, ένα νόμισμα «χρυσής βάσης». Όπως επεξηγείται στην ίδια ιστορική πηγή, θα μπορούσαν πλέον όσοι είχαν δραχμές να τις μετατρέψουν σε λίρες, συνεπώς επρόκειτο για σύνδεση της νομισματικής κυκλοφορίας με τις «διακυμάνσεις των εξωτερικών συναλλαγών της χώρας». Η επιτυχία αυτή οδήγησε[...]που ξεκίνησε από τη Νέα Υόρκη το 1929».

β. σ. 53-54 από το σχολικό βιβλίο: «Η παγκόσμια οικονομική κρίση έφτασε[...]αναστολή εξυπηρέτησης των εξωτερικών δανείων». Οι προσπάθειες για την αποτροπή της κρίσης είχαν ξεκινήσει, όπως αναφέρει ο Χ. Χατζηιωσήφ, από τα τέλη Σεπτεμβρίου του 1931 και συνεχίστηκαν από την κυβέρνηση Ελ. Βενιζέλου και την κεντρική τράπεζα τους επόμενους μήνες, έως τον Απρίλιο του επόμενου έτους. Αλλά οι προσπάθειες έμοιαζαν ατελέσφορες, αφού η «επίσημη» εγκατάλειψη της ελεύθερης μετατρεψιμότητας της δραχμής, καθώς και η υποτίμησή της ήταν εξέλιξη «αναπόφευκτη». Έτσι και η εξυπηρέτηση των εξωτερικών δανείων αναστελλόταν, συνεπώς η Ελλάδα εισερχόταν σε μια περίοδο οικονομικής δίνης και οι διαδοχικοί περιορισμοί που άρχισαν να επιβάλλονται από το Σεπτέμβριο του 1932 σηματοδοτούσαν το νέο οικονομικό και νομισματικό καθεστώς. Μια εξέλιξη πάντως που είχε ως πρώτο θύμα τον κεντρικό τραπεζίτη, τον Αλ. Διομήδη, ο οποίος απομακρύνθηκε από τη θέση του, επειδή κατηγορήθηκε πως επέτρεψε από μεγάλους βιομηχάνους την εξαγωγή κεφαλαίων λίγο πριν επιβληθούν οι συναλλαγματικοί περιορισμοί. «Έτσι εγκαινιάστηκε μια περίοδος[...]από ελεύθερες οικονομικές συμφωνίες». Οι αποφάσεις αυτές πάντως δεν ήταν εύκολες, δεδομένου ότι οι «αγκυλώσεις» που δημιουργούσε η εδραιωμένη οικονομική άποψη στη χώρα, προκαλούσε δισταγμούς στην ελληνική κυβέρνηση. «Στο εξωτερικό εμπόριο[...]είχε και θετικά στοιχεία».

ΘΕΜΑ Δ1.

α. Σελ. 66 από το σχολικό: «Σε αντίθεση με τις σχετικά ασαφείς[...]συναίσθημα των Ελλήνων». Σελ. 67-68: «Το ιδιαίτερο πρόβλημα[...]έντονη αντιπολίτευση». Σύμφωνα με τον Petropoulos το σημείο αιχμής του ρωσικού κόμματος, δηλαδή η αυτοκεφαλία, θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί με πνεύμα καταλλαγής και συνεννόησης με το Οικουμενικό Πατριαρχείο και σε κάθε περίπτωση η ορθόδοξη Εκκλησία θα έπρεπε να έχει διευρυμένες εξουσίες στο πλαίσιο της λειτουργίας του νεοσύστατου κράτους. Φρονούσε ότι ο βασιλιάς, εν προκειμένω ο Όθων, όφειλε να ασπαστεί την ορθοδοξία. Η «ομόδοξη» συνεπώς δύναμη από το βορρά θα μπορούσε να γίνει «προστάτης» και φίλος των ορθοδόξων και μάλιστα ο βασικός συμπαραστάτης για την ευόδωση των εθνικών στόχων. Είναι αυτό που υποστήριζε ο “Αιών”, το προπύργιο της ρωσόφιλης πολιτικής στο χώρο του ελληνικού τύπου, ότι δηλαδή δεν πρόκειται απλώς για ρωσικό κόμμα αλλά για «εθνικόν», πιστό στις παραδεδομένες αξίες, που αγωνιζόταν για το θρίαμβο της ορθοδοξίας και το «μεγαλείο του ελληνικού έθνους». Οι εθνικοαπελευθερωτικές προσδοκίες που έτρεφαν οι ρωσόφιλοι είχαν ρίζες αναγόμενες στην περίοδο της οθωμανικής κατοχής. Από τα “ορλοφικά” αλλά και τη συνθήκη του Κιουτσούκ Καϊναρτζή. Μια συνθήκη που στάθηκε βασική αιτία να αναπτυχθεί το ελληνικό εμπόριο και η ναυτιλία, με την Οδησό για παράδειγμα να καθίσταται ένα σημαντικό εμπορικό και πνευματικό κέντρο του ελληνισμού. Σελ. 67-68: Επίσης οι οπαδοί του ρωσικού κόμματος «πίστευαν ότι κάποιοι[...]στην ψήφιση συνταγμάτων». Ο Petropoulos επισημαίνει αυτήν τη ρευστότητα των θέσεων, τη «σύγχυση» μάλλον και την «ασυνέπεια»: μέσα σε ένδεκα χρόνια διήνυσε όλο το πολιτικό φάσμα, από την απολυταρχία-δεδομένου ότι οι Έλληνες ήταν «ανώριμοι» για να έχουν σύνταγμα, όπως διατεινόταν ο Κολοκοτρώνης- έως τον φιλελευθερισμό και

την ψήφιση συντάγματος. Γνώμονας κάθε φορά για τις θέσεις που υιοθετούσε ήταν η στάση του μονάρχη, αν δηλαδή ήταν ευνοϊκή ή όχι.

β. σελ. 66-67: «Με το ρωσικό κόμμα συμπαρατάχθηκαν[...]μετά τη δολοφονία απολύθηκαν». Στο τέταρτο από τα δοθέντα κείμενα οι συγγραφείς κάνουν λόγο για «βαθιά θρησκευόμενους» Έλληνες, οι οποίοι επηρεασμένοι και από την πολιτική των Βαυαρών, όπως για παράδειγμα το κλείσιμο των περισσότερων μοναστηριών μετά το 1833, συσπειρώθηκαν στο συγκεκριμένο κόμμα και μολονότι δέχτηκε πόλεμο η απήχησή του διευρυνόταν στο λαό. «Όλοι αυτοί απαιτούσαν ... στην Εκκλησία κυρίαρχη θέση».

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

